

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

1669

Acord del Consell de Govern de 9 de febrer de 2018, pel qual es declara com a inversió d'interès autonòmic el Pla Director del Recinte de Son Dureta

De conformitat amb l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, un dels objectius del Govern de les Illes Balears és garantir el dret a la prevenció i la protecció de la salut per mitjà d'un sistema sanitari públic de caràcter universal.

A fi d'assolir aquests objectius, es considera necessari i urgent adequar la xarxa pública d'equipaments de manera que permeti afrontar les demandes en matèria sanitària, educativa i social de la població, motivada no només per l'important increment que ha patit la població resident a les Illes Balears, sinó també per la situació de paràlisi que ha causat la crisi econòmica. Així doncs, a fi de pal·liar aquestes deficiències en el lapse de temps més breu possible, el 20 de gener de 2018 es va publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el Decret llei 1/2018, de 19 de gener, de mesures urgents per a la millora i/o l'ampliació de la xarxa d'equipaments públics d'usos educatius, sanitaris o socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Pel que fa a la protecció en l'àmbit de la salut, el Servei de Salut de les Illes Balears —organisme autònom adscrit a la conselleria competent en matèria de salut— té encomanada la missió de salvaguardar la salut de la població per mitjà d'una xarxa de centres sanitaris, propis o cedits.

El Decret llei 1/2018 estableix la regulació dels efectes de la declaració d'inversions d'interès autonòmic de les Illes Balears amb la finalitat d'atendre la demanda creixent de serveis i prestacions en els àmbits recollits en el Decret llei. En aquest sentit, el Servei de Salut estima idoni que es considerin com a inversions d'interès autonòmic algunes de les actuacions previstes, ateses la necessitat i la urgència o importància.

L'immoble de l'Hospital Son Dureta és de titularitat de la Tresoreria General de la Seguretat Social, en concepte de nua propietat, i està adscrit a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per mitjà del Reial decret 1478/2001, de 27 de desembre, de traspàs a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de les funcions i dels serveis de l'Institut Nacional de la Salut en matèria de gestió de l'assistència sanitària de la seguretat social, i al Servei de Salut de les Illes Balears en virtut del punt 2 de la disposició addicional segona de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears.

L'any 2010 es va inaugurar l'Hospital Universitari Son Espases com a resposta a les necessitats assistencials de les Illes Balears; en conseqüència, s'hi varen traslladar les prestacions sanitàries que es prestaven a l'Hospital Son Dureta i es va abandonar gradualment l'activitat d'aquest, fins que l'any 2012 va cessar per complet la prestació als usuaris.

Actualment, el recinte hospitalari de Son Dureta està infrautilitzat, ja que únicament està ocupat l'antic edifici de subministraments, situat a l'extrem oest del recinte, on s'ha ubicat la Gerència del 061. Tanmateix, s'hi manté la tanca perimetral dels solars, un servei de vigilància de 24 hores i el subministrament d'aigua potable i d'electricitat.

Les necessitats que les Illes Balears tenen i tindran per atendre els pacients crònics, les persones grans en situació de dependència i els pacients que presenten un trastorn greu de la conducta associat a alguna demència fan que el recinte hospitalari de Son Dureta sigui un recurs inestimable per donar resposta a la creixent demanda de recursos més adequats per atendre aquesta població diana, tant en el vessant sanitari com en el social.

Necessitats assistencials de les Illes Balears

L'envelliment de la població, el dèficit històric de les Illes Balears en matèria de residències de persones grans en situació de dependència i la necessitat de millorar l'atenció dels pacients que presenten un trastorn de la conducta associat a alguna demència fan necessari aprofitar tots els recursos disponibles per ampliar el nombre de places i donar resposta a les necessitats assistencials presents i futures.

a. Cronicitat

1. Actualment, el 15,3 % de la població de les Illes Balears supera els 65 anys, i l'any 2029 ho farà el 22 %, cosa que suposarà l'increment progressiu de la població amb malalties cròniques, descompensacions freqüents, comorbiditat creixent i pèrdua d'autonomia.
2. S'estima que el 68 % dels ingressos hospitalaris estan relacionats amb la cronicitat, i aquests pacients són atesos

actualment als hospitals d'aguts, on se'ls presta una atenció que no dona resposta a les necessitats que presenten.

b. Dependència

1. Respecte de les persones en situació de dependència, les Illes Balears pateixen un dèficit històric de places, especialment a Palma, on la realitat de la llista d'espera indica que és aquí on s'ubica pràcticament el 50 % de les peticions de noves places.

2. La insuficiència de recursos de la xarxa pública d'atenció a la dependència es tradueix en 1.408 sol·licituds de plaça en la llista d'espera, 700 de les quals corresponen a Palma i a la seva zona limítrofa.

c. Trastorns de la conducta associats a alguna demència

L'atenció de les persones a qui s'ha diagnosticat un trastorn de la conducta associat a alguna demència també pateix un dèficit de recursos socials que impedeix establir una xarxa estructural, permanent i garantida de serveis i prestacions que suposin una substitució parcial o total de la llar. Per posar-ne un exemple, entre 2010 i 2014 es varen identificar a l'Hospital Son Llàtzer 914 pacients amb demència i trastorn de la conducta. Aquests pacients tenien alts índexs de complexitat (pes específic, 1,87) i un risc alt de mortalitat, i a més consumien moltes estades hospitalàries.

d. Proposta de llits

1. D'acord amb els càlculs del Servei de Salut, les necessitats futures que s'hauran de cobrir amb la nova infraestructura són les que mostren els diferents estudis poblacionals i l'evolució de l'envelliment relacionada amb les malalties típiques, de manera que es pot arribar a un interval estimat de 572-672 llits. A més, es remarca que les malalties pròpies d'aquests pacients fan que sigui indicat que s'allotgin preferentment en habitacions dobles d'ús individual.

2. Respecte de les necessitats de la xarxa pública d'atenció a la dependència, les llistes d'espera fan palesa clarament la insuficiència actual de places. La proposta de residència per a persones grans dependents constarà de 120 places, distribuïdes en mòduls de 20 usuaris.

3. Finalment, es destinaran 90 llits a pacients amb alguna demència o trastorn de la conducta —com ara la malaltia d'Alzheimer— o amb algun procés neurològic —com ara l'esclerosi múltiple— o amb traumatisme craneoencefàlic.

Descripció general de la proposta

En virtut de l'article 14 de l'Estatut d'autonomia (dret de gaudir de serveis públics de qualitat), de l'article 30.48 (competència exclusiva en matèria d'organització, funcionament i control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut. Planificació dels recursos sanitaris. Promoció de la salut en tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat) i de l'article 31.4 (desplegament legislatiu i execució de la salut i sanitat. Formació sanitària especialitzada), el Govern de les Illes Balears té la necessitat d'establir una xarxa d'infraestructures adequades a la pràctica diària de la funció assistencial, que inclou la totalitat de la població assegurada de les Illes Balears.

D'acord amb el que s'ha exposat en l'apartat de necessitats assistencials de les Illes Balears, és imprescindible desenvolupar estructures que ofereixin un model d'atenció que doni respostes més adequades als pacients amb alguna malaltia crònica complexa i/o avançada, que estiguin en una situació de dependència o als quals s'hagi diagnosticat un trastorn de la conducta associat a alguna demència, un model que se centri en les necessitats de les persones mitjançant unitats hospitalàries qualificades i formades per abordar aquest perfil de pacients des d'un enfocament funcional i rehabilitador, en coordinació amb l'atenció primària, amb els hospitals d'aguts i amb la resta de l'àmbit social. Únicament des d'una atenció integrada d'ambdues àrees es pot respondre a les necessitats d'aquests pacients i dels seus cuidadors, i proporcionar-los d'aquesta manera una atenció integral de qualitat.

La proposta del Govern de les Illes Balears planteja recuperar el recinte de l'Hospital Son Dureta per adaptar-lo a les noves necessitats assistencials, amb la voluntat d'integrar els àmbits sanitari i social i amb l'objectiu de crear un model assistencial nou d'atenció integral i de qualitat.

La proposta incorpora una llista dels nous usos previstos per al recinte de Son Dureta relacionats amb l'assistència sanitària, com ara la ubicació del Banc de Sang i de l'ESAD i una residència per a persones dependents.

L'adequació del recinte per a la realitat assistencial suposarà edificar-hi 76.000 m² de manera adequada a les necessitats descrites i mantenir com a ús principal del conjunt el sanitari, especialment destinat a pacients d'estada mitjana, de manera que els usos complementaris —que s'adaptin a la normativa urbanística i tenen una vocació assistencial, indispensables per a la creació d'aquest nou recinte sociosanitari— no superin el 45 % de l'edificabilitat total del conjunt, d'acord amb la normativa urbanística aplicable.

A més, la proposta dona resposta a una exigència històrica de l'Ajuntament de Palma de generar permeabilitat al bosc de Bellver des de la ciutat, de manera que es planteja un espai diàfan d'ús complementari per als usuaris de les infraestructures i per als ciutadans.

a. *Pla d'Usos de Son Dureta*

1. El Pla d'Usos de Son Dureta pretén recuperar un espai emblemàtic per adaptar-lo a les noves necessitats, i ho fa amb la voluntat d'integrar els àmbits sanitari i social amb l'objectiu de crear un model assistencial nou i clarament orientat a aquesta població diana:

- Pacients crònics que requereixen una valoració integral i multidimensional per elaborar un pla de cures interdisciplinari que proporcioni les cures i la rehabilitació adequats a cada situació clínica.
- Persones de més de 65 anys qualificades com a grans dependents (graus 2 i 3) i que, a causa del grau de dependència que presenten, necessiten un recurs residencial amb atenció durant les 24 hores.
- Persones a les quals s'ha diagnosticat un trastorn greu de la conducta associat a alguna demència, especialment els de menys de 65 anys.

2. L'objectiu principal del Pla d'Usos és crear nous recursos hospitalaris, ambulatoris i residencials a l'espai de Son Dureta orientats a proporcionar una atenció integral i de qualitat als pacients i als seus cuidadors.

3. Els objectius específics del Pla d'Usos són els següents:

- Utilització d'instal·lacions pròpies i recuperació d'un espai emblemàtic.
- Optimitzar infraestructures i serveis comuns per tal de rendibilitzar els costos econòmics.
- Gestió compartida sanitària i social d'aquests nous dispositius.
- Integració del model sanitari i social en l'atenció d'aquests pacients i dels seus cuidadors.
- Abordatge del pacient amb alguna malaltia crònica complexa i/o avançada centrat en la persona, en la seva família i en el seu cuidador, amb una visió integral i transversal.
- Unitats d'estada mitjana i llarga orientades a les cures, als tractaments i a la rehabilitació funcional.
- Creació d'unitats de pacients pal·liatius complexos.
- Creació d'unitats específiques per a pacients amb algun trastorn mental crònic.
- Creació d'una residència per a persones dependents, altament especialitzada i amb mitjans necessaris per a l'atenció de persones amb mobilitat molt baixa o nul·la i que requereixen atenció constant en les activitats de la vida diària.
- Proporcionar ingrés directe des del domicili als pacients crònics avançats.
- Habilitar recursos residencials i d'estada llarga.
- Garantir la valoració i l'abordatge social de tots els pacients i dels seus cuidadors.
- Promoure l'envelliment actiu i la fragilitat.
- Aprofitar l'espai per a altres dispositius no assistencials.

4. La cartera de serveis del Pla d'Usos, que tindrà en compte l'àrea d'influència i el nombre de pacients (en especial, en el dimensionament), s'estructura en les prestacions següents:

- Hospitalització de cronicitat:

- Convalescència i rehabilitació: subaguts convalescents, ortogeriatria, pacients neurològics, RESC.
- Cronicitat avançada: unitat de pacients crònics avançats per a ingressos directes, cures pal·liatives, cures especials.
- Demència amb trastorn de la conducta.

- Àrea ambulatoria de cronicitat:

- consultes externes
- unitat de rehabilitació cognitiva
- hospital de dia

- Àrea de suport clínic:

- radiologia
- farmàcia
- laboratori

- Recursos residencials

- Residència per a persones dependents:

- teràpia ocupacional
- motricitat i fisioteràpia
- sala de cures

- Altres dispositius:

- Fundació de l'Atenció a la Dependència
- centre ocupacional de salut mental
- centre base de la valoració de la discapacitat
- espai destinat a les associacions
- centre de salut i PAC

5. La proposta d'ubicació dels dispositius segueix aquesta distribució:

<i>Edifici A</i>	<i>Edifici B</i>	<i>Edifici C</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Centre d'estada mitjana: 300 llits, aprox. • Àrea de docència • Unitat de demència amb trastorn de la conducta: 30 llits • Associacions • Fundació d'Atenció a la Dependència • Centre ocupacional de salut mental • Banc de Sang i Teixits 	<ul style="list-style-type: none"> • Centre de cures especials (estada llarga) : 242 llits • Centre de salut i PAC • Centre base de la valoració de la discapacitat 	<ul style="list-style-type: none"> • Residència per a persones grans dependents: 120 places distribuïdes en mòduls de 20 usuaris

b. Proposta d'edificació del recinte

1. El recinte de l'Hospital Son Dureta està format per tres solars, en els quals hi ha un conjunt d'edificis aïllats entre si i de diversa antiguitat. La relació h

<i>Edificis construïts</i>	<i>Superfície / Altures</i>
<i>Solar extrem est (ref. cadastral 7504707DD6870D0001WD)</i>	
Bloc maternoinfantil (pavelló B)	18.706 m ² / 13 altures sobre la rasant
Consultes externes (pavelló J)	3.468 m ² / 6 plantes sobre la rasant
Cuines i vestuaris (pavelló E)	2.773 m ² / 3 plantes sobre la rasant
Edificis de suport	567 m ² / 1 planta sobre la rasant
<i>Solar central (ref. cadastral 7504706DD6870D0001HD)</i>	
Residència general (pavelló A)	36.201 m ² / 10 plantes sobre la rasant
Direcció Gerència (pavelló D)	3.303 m ² / 7 plantes sobre la rasant
Tallers (pavelló F)	576 m ² / 2 plantes sobre la rasant
Calderes (pavelló G)	470 m ² / 1 planta sobre la rasant
Bugaderia (pavelló H)	1.986 m ² / 3 plantes sobre la rasant
Edificis de suport	203 m ² / 1 planta sobre la rasant
<i>Solar extrem oest (ref. cadastral 7504702DD6870D0001ED)</i>	
Subministraments (pavelló I)	3.468 m ² / 4 plantes sobre la rasant
Edificis de suport	364 m ² / 1 planta sobre la rasant

(Veure imatge al final de l'Acord)

2. La proposta d'edificació del recinte suposa reordenar completament les edificacions existents i homogeneïtzar els acabats i l'aspecte estètic del conjunt per dotar-lo d'harmonia i sensació de conjunt. Per això, el Servei de Salut té previst esbucar edificacions existents, rehabilitar el pavelló A i construir per fases dos nous edificis, que es poden executar simultàniament depenent de les necessitats i de la disponibilitat pressupostària:

o Fase 1, que es divideix en dues intervencions:

- Fase 1A: demolició dels edificis i de la urbanització exterior de la parcel·la ubicada a l'extrem est.
- Fase 1B: edificació d'un edifici destinat a residència a l'extrem oest.
- La primera fase es completarà amb la construcció de diverses edificacions destinades a residència i usos socio-sanitaris a la parcel·la oest, amb una distribució pendent de determinar.

o Fase 2: edificació d'un edifici de 35.000 m² de planta rectangular i de la urbanització atributiva. Paral·lelament a la demolició dels edificis es pretén convocar un concurs públic amb solvència tècnica per construir un nou edifici amb distribució en 3 plantes soterrani, planta baixa i 4 plantes, i la urbanització atributiva, que allotjarà un centre de salut, un hospital de dia, el SUAP i una àrea d'hospitalització de 240 habitacions per a pacients d'estada mitjana i serveis complementaris (cafeteria, aparcament, serveis generals, etc.). S'estudiarà la possibilitat que el concurs d'idees contengui també l'edifici A, amb la finalitat de dotar la solució final de sensació de conjunt.

o Fase 3: demolició de l'edifici D i dels pavellons F, G i H i de petits annexos del pavelló A, i rehabilitació de l'edifici en forma de semicercle de Son Dureta (edifici A) i ampliació fins a 33.000 m², amb distribució en planta soterrani, planta baixa i 7 plantes.

Execució de les diferents fases i costos aproximats

La proposta d'adequació dels edificis del recinte de l'Hospital Son Dureta suposa un projecte a llarg termini que preveu la rehabilitació urbanística d'aquesta zona de Palma, ja que inicialment es preveu un termini d'execució de cinc anys i mig, comptadors des del moment de la concessió de l'autorització per part de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

El cost de la proposta inicial ascendeix a 117,3 milions d'euros i es proposa una execució de la proposta per fases, que es podrien executar simultàniament depenent de les necessitats i de la disponibilitat pressupostària.

D'acord amb l'article 7 del Decret llei 1/2018, en relació amb l'article 5 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió de les Illes Balears, correspon al Consell de Govern declarar com a inversió d'interès autonòmic un equipament públic d'ús educatiu, sanitari o social, a proposta de qualsevol dels consellers de l'àmbit de les seves competències.

Per tot això, el Consell de Govern, a proposta de la consellera de Salut, en la sessió de dia 9 de febrer de 2018, adoptà, entre d'altres, l'Acord següent:

Primer. De conformitat amb els articles 7 i 8 del Decret llei 1/2018, declarar com a inversió d'interès autonòmic el Pla Director del Recinte de Son Dureta i qualificar com a sistema general d'equipament sanitari en sòl urbà les parcel·les amb les referències cadastrals 7504707DD6870D0001WD, 7504706DD6870D0001HD i 7504702DD6870D0001ED, on se situa, les quals són propietat de la Tresoreria General de la Seguretat Social, fins ara amb la qualificació urbanística SGEC/SA-P 24-62-E, Sistema General Equipament Comunitari Sanitari Públic.

Segon. Notificar aquest Acord a l'Ajuntament de Palma.

Tercer. Notificar aquest Acord a la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Quart. Publicar Aquest acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 9 de febrer de 2018

La secretària del Consell de Govern
Pilar Costa i Serra

